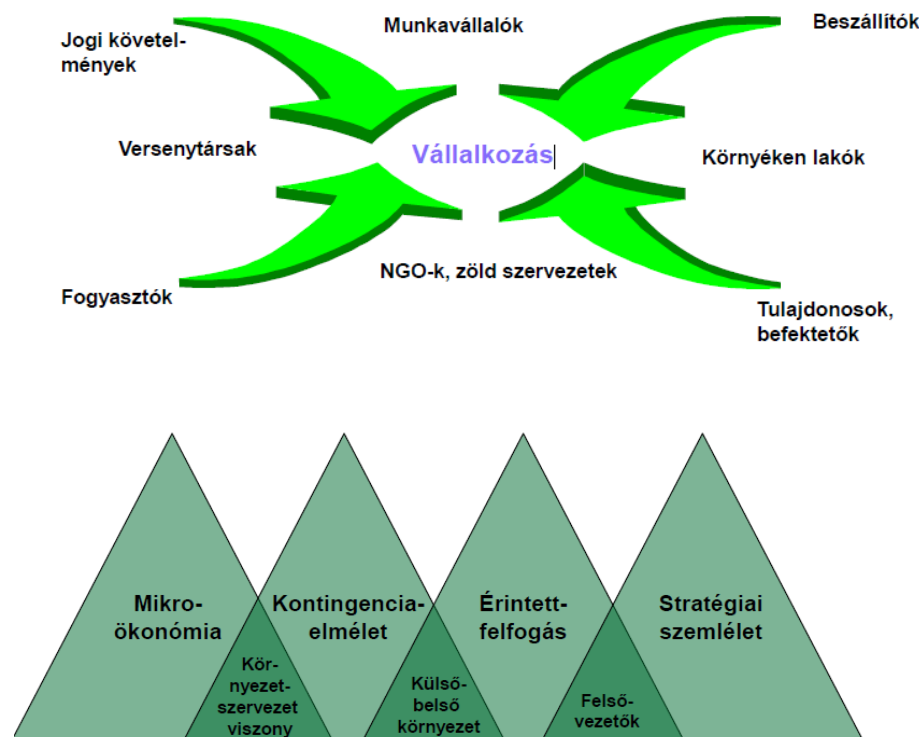

MENEDZSMENT

1. Mit mond az érintett elmélet a vállalatirányítással kapcsolatban? Melyek a vállalatok legfontosabb érintettjei? Röviden jellemezze, hogy az egyes érintett csoportoknak milyen elvárásaik vannak a vállalatokkal szemben!

Üzleti vállalkozások fogyasztói szükségleteket elégítenek ki profit reményében. A külső és belső környezet számtalan szereplője közül azok érdekesek a vállalkozás számára, amelyek tartós és lényegi kapcsolatban állnak vele. A vállalati magatartás a belső és külső érintettek nyomásának eredőjeként vezethető le.

Minden olyan személy vagy csoport, aki/amely befolyásolhatja a vállalat működését és/vagy érdekelt annak következményében. Az érintett-megközelítés szellemében a vállalati döntéseket az érintettek nyomásának eredője határozza meg.

Belső érintettek: Tulajdonosok, Menedzserek, Alkalmazottak

Külső érintettek: Fogyasztók, Beszállítók, Versenytársak, Állam, Civil szféra, Természeti környezet

Tulajdonos: Célja a befektetett tőke növelése. Ha a tulajdonos egyben menedzser is, céljait közvetlenül meg tudja valósítani. Ha elkülönül a menedzser személye, akkor a tulajdonos közvetve, képviselőin, meghatalmazottain keresztül éri el célját.

Menedzser, vállalatvezető: Vállalkozás-szervező ismereteiket viszik a vállalkozásba. Céljaik szorosan kötődnek a vállalat működéséhez, növekedéséhez, sikeréhez. Operatív irányítást végzik, a mindennapi működés mikéntjét ők határozzák meg.

Alkalmazottak: A vállalkozás anyagi, technikai reálfolyamatában fejtik ki képességeiket, szaktudásukat. A munkavállaló elsősorban személyes céljainak elérése (pl. jövedelem) elérésében érdekelt. Fontos a megfelelő motiváció.

Fogyasztók: A vállalkozás a fogyasztói igény kielégítése céljából jön létre. Cél: valós szükséglet kielégítésével elégedettséget létrehozni, a márka-/vállalat hírség elérése révén egy szó birtoklása a fogyasztó fejében.

Beszállítók: Biztosítják a vállalkozás számára a termeléshez szükséges erőforrásokat. Egyes piacokon versenyezni kell értük. A hitelezők is ide tartoznak, tőkét adnak.

Versenytársak: Ugyanazokért a fogyasztókért indulnak harcba, az adott piacon elérhető jövedelmeken osztoznak. Egymást innovációra készítetik. A verseny jellege alapján beszélhetünk versenyzői-, oligopol-és monopol piacokról.

Állam: Szabályozó, Tulajdonos. A humán és reál infrastruktúra megteremtője és fenntartója. Vállalkozás szemszögéből: korlátok, amelyeket nem lehet áthágni. Befolyásoló tényezők, amelyek figyelembevételével a vállalat eredményesebben tud gazdálkodni. Lehetőségek, amelyek befolyásolásával előnyre lehet szert tenni.

Civil szféra: Társadalmi csoportosulások, amelyek valamilyen módon hatást gyakorolnak a vállalatokra: Érdekvédelmi szervezetek, Szakmai csoportok, Vallási közösségek, Környezetvédő mozgalmak, Lakossági csoportosulások. Civil társadalommal való megfelelő kapcsolat segíthet a vállalkozás helyi beágyazódásnak kialakításában.

Természeti környezet: Nincs „önálló” érdekérvényesítő képessége, így a többi érintetten keresztül hat (piac, állam, civil szféra).

2. Milyen üzletági stratégiákat ismer? Mit jelent az üzletági portfólió menedzsment? Konkrét példákon keresztül mutassa be, hogy mikor melyiket érdemes alkalmazni és milyen jövőbeli irányok azonosíthatók a különböző esetekben.

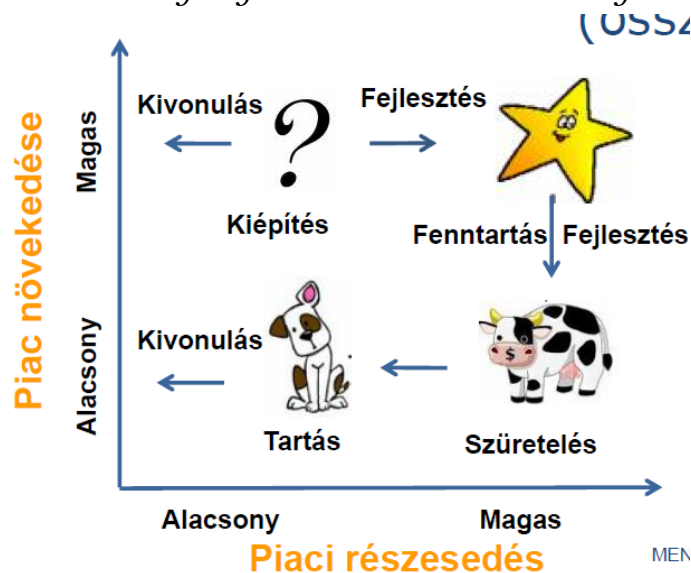
Stratégia: A vállalati működés vezérfonala. Vállalati célok és elérésük lehetséges módjainak meghatározása.

- Vállalati stratégia
- Üzletági stratégiák
- Funkcionális stratégiák:
  - Marketing
  - Termelés
  - K+F, innováció
  - Pénzügy

- Költségvető stratégia
- Megkülönböztető stratégia
- Fókuszáló stratégia
- Középen megrekedők

Stratégiai üzleti egységek (SÜE): jól elkülöníthető üzleti területek egy vállalkozáson belül, önálló termék-piac kombinációval. Portfóliómenedzsment: az egyes SÜE-k versenyhelyzetének értékelése és irányítása

Sztárok: Nagy részesedés –gyorsan növekvő piac. A vállalati központnak érdemes támogatni (innovációs, termelési, marketing költségek). Ha a piac tovább nő, fejőstehénné válhatnak. Cél tehát a piaci részesedés megtartása. (Samsung Galaxy)

Kérdőjelek: Kis részesedés gyorsan növekvő piacon. Általában új termékek, amit a vevők még nem fedeztek fel. Dönteni kell a jövőjükéről: beruházás a részesedés növelésébe vagy eladás/kivezetés. (almás Borsodi)

Fejőstehenek: Nagy részesedés –kis növekedésű piac. Nagy befektetésre nincs szükség, de fontos a költségek alacsonyan tartása és a versenytársak távol tartása. Vállalati fejlesztések anyagi forrását teremtik meg. (Pöttyös túró rudi)

Kutyák: Kis részesedés –alacsony növekedésű piacon. Nincs értelme jelentős beruházásoknak. Érdeemes lehet megtartani, amíg nyereséget termelnek, egyébként kivезetni a piacról. (WU2)

3. Egy gyorséttermet szeretne indítani, amihez többek között megfelelő marketingstratégiára van szükség. Melyek a marketingstratégia legfontosabb elemei? Ezek alapján készítsen is egy vázlatos marketingtervet az induló vállalkozás számára!

A marketingstratégia alapkérdései: I. Kielégítendő fogyasztói szükséglet pontos megismerése és konkretizálása, II. A versenyhelyzet és a versenytársak elemzése, III. Annak elérése, hogy a fogyasztók ebben a helyzetben minket válasszanak.

I. Kielégítendő fogyasztói igény:

1. A piac szegmentálása: A piac felosztása különböző tulajdonságokkal jellemezhető (de belülről homogén) fogyasztói csoportokra.

Piackutatás: A piacról, illetve a fogyasztókról szóló információk begyűjtésének, rendszerezésének és értékelésének folyamata.

- A környéken mennyi étterem van, milyen jellegűek, az emberek igényelnek-e ilyen éttermet, ha igen akkor kik ésők mennyien vannak.

2. A célpiaç kiválasztása: A célpiaç azon piacszegmensek köre, amelyeken a vállalat a jelentkező piaci igényeket ki akarja elégíteni.

- A kutatási eredmények alapján kialakítani a célcsoportot. Gyorsétterem esetében a fiatalokhoz és a városon átutazókhoz kell szólni.

3. Pozicionálás: A terméktulajdonságok lehatárolása és kommunikálása a potenciális fogyasztókkal a versenyző termékekkel összehasonlítva.

- A gyorsaság, a kisebb árak, a sokszínűség hangsúlyozása

II. A versenysztratégia megválasztása: Cél: piaci versenyben előrébb jutni. Ha ez tiszta eszközökkel, a vevő számára többletértéket teremtve történik, az egész gazdaság számára hasznos. Konkurenciaelemzés. Marketing hadviselés: A vállalatnak aktív versenytársakkal szemben kell érvényesíteni marketing elképzeléseit. A vállalatok célpiacon betöltött szerepe alapján:

Vezetők: céljuk a piac egészének bővítése, saját részesedésük megvédése, illetve növelése.

Kihívók: törekszenek a vezető pozíció felé, részesedésük növelésére

Követők: a status quo fenntartásában érdekeltek (innováció = költség)

Meghúzódoók: olyan piaci rést keresnek, ahol nincsenek a „nagyok” támadásainak kitéve.

- Egy gyorsétterem lehet vezető vagy kihívó, attól függ hol van. Pesten inkább vezető, de Mátészalkán kihívó. Egy gyorsétteremnek feltűnő reklám kell,

hogy a fiatalokat megragadja. A versenytársakkal árban fel lehet venni a versenyt, minőségben nem, de ezt nem kell reklámozni

III. Annak elérése, hogy a fogyasztók minket válasszanak: Marketingmix

1. Termék politika:

- Minőség
- Választék
- Márka
- Csomagolás
- Garancia
- Kapcsolódó szolgáltatások

3. Értékesítési utak politikája:

- Eladási csatornák
- Elhelyezés
- Készlet
- Szállítás

2. Árpolitika:

- Alapár
- Engedmények
- Fizetési feltételek
- Kapcsolódó hitel

4. Kommunikációs politika:

- Reklám
- Személyes eladás
- Vásárlásösztönzés
- Közönségkapcsolatok

Termék politika:

- Minőség: *törekedjünk, de nem elsődleges*
- Választék: *Nagy legyen és sokféle*
- Márka: *Nagy cégér, tálcákon, egyenruhán, az üzlethelyiségben mindenhol ott legyen a logó. A márka kialakítása nagyban függ Pesttől vagy Mátészalkától*

Árpolitika:

- Alapár: *alacsony legyen, amennyire csak lehet.*
- Engedmények: *Menük olcsóbbak*

Értékesítés:

- Eladási csatornák: *Étterem kialakítása, pult, sok ülőhely, Pesten több üzlet nyitása, házhozszállítás (Mátészalkán is)*
- Készlet: *Az ételek romlandóak, ezért figyelni kell, hogy miből mennyi van raktáron*

Kommunikáció:

- Reklám: *óriásplakát, kisebb plakátok, TV-reklám (inkább Pesten), rádió-reklám (inkább Mátészalkán), internet*
- Személyes eladás: *a gyorsaságra való törekvés miatt nincs idő személyesebb, közvetlenebb eladásra, csak a termékkiadása és fizetés történik a lehető leggyorsabban*

- 4. Mit jelent a vállalkozások szintjén a finanszírozási stratégia és milyen szempontokat érdemes figyelembe venni kialakítása során? Milyen finanszírozási formákat ismer? A felsoroláson túl röviden mutassa be és az előnyeik/hátrányaik összevetésével értékelje s különböző típusokat!**

Finanszírozási stratégia: Cél: forrás biztosítása a vállalkozás működéséhez.

Finanszírozás: Források biztosítása

Befektetés: Források hasznosítása

Finanszírozási stratégia szempontjai:

- Biztonság: Egészséges saját tőke/idegen tőke arány
- Finanszírozás költségei: A törlesztéshez szükséges pénzt ki is kell termelni...
- Fizetőképesség megőrzése (likviditás): A beruházási döntésekkel összhangban!
- Függetlenség megőrzése: Ne a hitelezők irányítsák a vállalkozást...

A forrásszerkezet kialakítása:

- Saját tőke :Formái: Alapítói hozzájárulás, Működési bevételek, Nyereség visszaforgatása, Belső átcsoportosítások, Eszközök, üzletrész eladása, Belső/rejtett tartalékok
- Hite piac: A hitelezők élvezik a legnagyobb védeltséget, csőd esetén előnyt élveznek a többi finanszírozóval szemben. Formái: Eladói hitel (határidős, részletfizetés), Vevői hitel (előleg), Bankhitel, Célzott hitelek, Bérlet
- Tőkepiac: Viszonylag hosszabb távú finanszírozási lehetőségek, legtöbb esetben a vállalkozás tulajdonjoga és irányítása is részben a finanszírozók kezébe kerül. Formái: Kötvénykibocsátás, Részvénykibocsátás, Szakmai befektető, Pénzügyi befektető, kockázati tőkés,
- Támogatások: Formái: Vissza nem térítendő, Kamattámogatás, Garanciavállalás. Jellemzően stratégiai célok mentén/ ágazatokban. Bizonytalan hozzáférés. Projektszintű kompromisszumok. Adminisztrációs kötelezettség. Információszolgáltatási kötelezettség.

Befektetési stratégia

1.A források lekötése a vállalkozáson belül a működéshez szükséges eszközökre

2.„Felesleg” vállalkozáson kívüli elhelyezése

5. Kezdő vállalkozóként önálló vállalkozást szeretne indítani. Mutassa be, hogy milyen vállalkozási formák kerülhetnek szóba. A különböző lehetőségek előnyeit és gyengeségeit összevetve melyiket választani? (Ha a választáshoz több háttérinformációra van szüksége, nyugodtan fogalmazzon meg -reális- feltételezéseket!)

Gazdasági társaságok :Meghatározott tevékenységet végeznek eredmény elérése céljából. A gazdasági élet önálló jogalanya lehet. Létrehozásának célja tőke-vagy személyegyesítés. A szükséges tőkevagyon a tagok adják össze. A nyereségen és a veszteségen a tagok osztoznak előre meghatározott módon.

-betéti társaság: Kkt. és Kft. „keveréke”. Jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság. A tagok eltérő módon felelnek a társaság tartozásaiért:

-legalább egy beltág: korlátlan és egyetemleges felelősség

-legalább egy kültág: csak a bevitt vagyron mértékéig felel, ill. részesedik az eredményből

Alapításának nincs minimálisan előírt tőkekövetelménye. Társasági szerződéssel jön létre.

-korlátolt felelősségű társaság: Önálló jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság (tagok és társaság felelőssége különválik). Társasági szerződéssel jön létre, legfőbb szerve a taggyűlés. A tagok felelőssége korlátolt, csak bevitt tőkájuk mértékéig felelősek. Lehet egyszemélyes kft-t is alapítani (ekkor alapító okirattal jön létre). Törzstőkéje a tagok törzsbetéteiből áll, minimum 3 millió Ft (korábban 500 ezer forint) A törzsbetét minimum 100 ezer forint. A törzstőke pénzbeli befizetés mellett apport (tárgyi eszköz, immateriális javak –pl. szellemi termék) formájában is teljesíthető. Az eredmény a tagok között a befizetett törzstőke arányában oszlik szét –a társasági szerződés ettől eltérhet.

-részvénytársaság: Önálló jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság. Előre meghatározott számú és névértékű részvényből álló alaptőkével indul.

Zrt.: a megalakuló rt. részvényeit a tagok jegyzik és veszik meg, a részvények nem kerülnek nyilvános forgalomba

-alaptőkéje minimum 5 millió forint

Nyrt.: alapítása nyilvános részvényjegyzés útján történik, nyilvános kereskedelembe kerülnek a részvények

-alaptőkéje minimum 20 millió forint

A tagok kötelezettsége csak a névérték szolgáltatására korlátozódik. „Nagyobb presztízsű” vállalkozási forma. Speciális részvénytípusok a törzsrészvényen túl:

-Osztalékelőbbségi

-Szavazatelőbbségi

-Likvidációshányadhoz fűződő elsőbbségi

-„Aranyrészvény”

-közkereseti társaság: Több személyes gazdasági társaság. A tagok felelőssége korlátlan és egyetemleges. Jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság. Gyakran családi vállalkozás. Alapításának nincs minimálisan előírt tőkekövetelménye. Nyereség-és veszteségfelosztás a tagok hozzájárulásának mértéke szerint. Társasági szerződéssel jön létre

Egyéb vállalkozási formák

-egyesülés: Nem gazdasági, hanem kooperációs társaság: A cél nem nyereség elérése, hanem a tagok közös törekvéseinek megvalósítása :

-gazdálkodásuk eredményességének előremozdítása,

-gazdasági tevékenységük összehangolása,

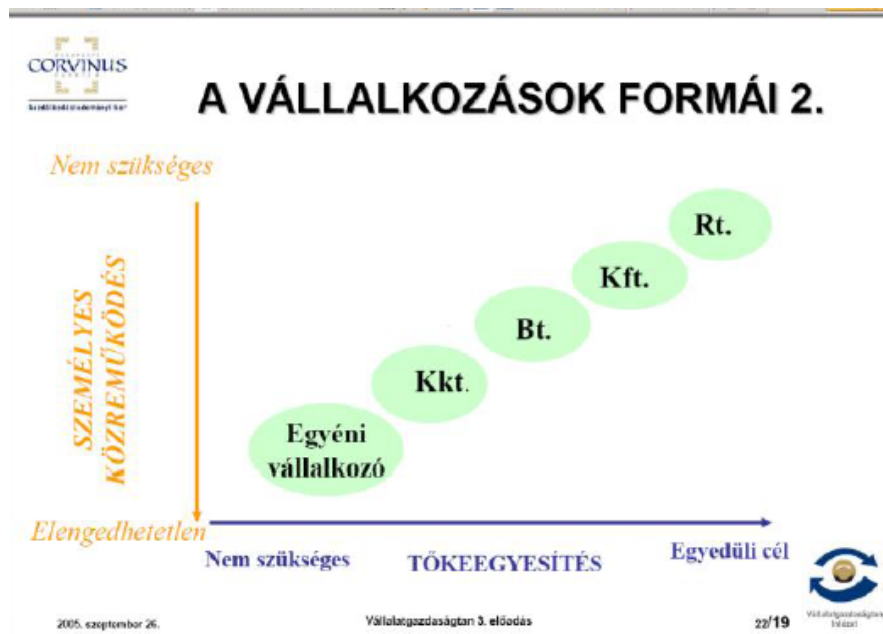
-szakmai érdekeik közös képviselete

Jogi személyiséggel rendelkezik. A tagok felelőssége korlátlan és egyetemleges

-szövetkezet: Nem gazdasági társaság, külön törvény szabályozza. Célja a tagjai gazdasági, valamint más társadalmi (kulturális, oktatási, szociális, egészségügyi) szükségletei kielégítésének elősegítése. Tagjai személyes közreműködéssel és vagyon hozzájárulással végzik vállalkozási és más tevékenységüket. Minimum 5 tag szükséges az alapításhoz. A tagok egymással szemben kölcsönös felelősséggel tartoznak, külső tartozásokért a tag nem felelős. Nincs minimálisan megkövetelt tőkenagyság

-egyéni vállalkozás: Létrehozhatja: bármely belföldi természetes személy saját felelősségére és kockázatára, rendszeresen végzett tevékenység céljából. A vállalkozó saját vagyonából képzett tőkével működik, amely nem válik el saját vagyonától. Tartozásaiért teljes saját vagyonának mértékéig felel. Egyéni vállalkozás folytatásának feltételei: cselekvőképesség, állandó Mo-ilakhely, (vállalkozói igazolvány). Minden egyéni vállalkozónak csak egy vállalkozói igazolványa és egyéni vállalkozása lehet.

-Közhasznú társaság (Kht.), illetve nonprofit gazdasági társaságok: Természetes személyek és gazdasági társaságok is alapíthatják. Társadalmi szükségletek kielégítésére szolgáló tevékenység. A nyereség nem osztható fel a tagok között Kht. esetében kötelező a felügyelő bizottság is

6. Egy elektronikai eszközöket forgalmazó webáruházat szeretne indítani, amihez többek között megfelelő marketingstratégiára van szükség. Melyek a marketingmix legfontosabb elemei? Ezek alapján készítsen egy vázlatos marketingtervet az induló vállalkozás számára! A hagyományos üzleti szempontokon túl milyen szempontokat érdemes mérlegelni az elektronikai eszközök forgalmazása során?

Termék politika:

- Minőség: Jó beszállítók választása, akik minőségi termékeket gyártanak

- Választék: *Nagy legyen és sokfajta termék: hajvasaló, hűtő, mosógép stb.*
- Márka: *A forgalmazott márkák reklámozása*
- Garancia: *Fontos, minden terméknek van garancialevele. Termékfüggő, hogy mennyi, hajvasalóra 1 év, hűtőre 5 év. Szervíz műhelyt tartunk fent.*
- Szolgáltatások: *Házhozszállítás → főleg a nagyobakat, Szervíz.*

Árpolitika:

- Alapár: *A beszállítók befolyásolák, plusz haszon is van a termékeken*
- Engedmények: *Időnkénti akciók (1-et fizet 3-at vihet a kisebb termékekre)*
- Hitel: *A 70. 000 Ft feletti termékek hitelre is megvehetők, kapcsolat pénzintézetekkel.*

Értékesítés:

- Eladási csatornák: *Üzlethelyiség, esetleg webshop házhozszállítással*
- Készlet: *A nagyobb dolgokat nehéz tárolni, rendelésre kérhetőek.*

Kommunikáció:

- Reklám: *óriásplakát, kisebb plakátok, TV-reklám, rádió-reklám, internet*
- Személyes eladás: *eladók a helyiségben, de van webshop is. Nagy üzlet → nehéz a vevőkkel kapcsolatot tartani.*

Elektromos eszközök folyamatosan fejlődnek → tartani kell a versenyt! Fogyasztói társadalom klasszikus megnyilvánulási színhelye: silányabb minőség, gyorsan elromló termékek → új vásárlása vagy szervíz